

Rapport 2025:22

Introduktion till jobb: Kartläggning av subventionerade anställningar och effekter av introduktionsjobben

Introduktionsjobb innebär en subventionerad anställning för personer som varit arbetslösa länge eller som är nyanlända och deltar i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser. I en ny studie har IFAU utvärderat stödformen och funnit att den leder till högre sysselsättning och inkomster bland deltagarna och att de mer sällan får ekonomiskt bistånd. Rapporten är skriven av IFAU:s Linus Liljeberg och Martin Lundin.

Vad är introduktionsjobb?

Introduktionsjobb infördes 2018 och syftar till att ge arbetssökande som har stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden en möjlighet att få anställning. Målgruppen är långtidsarbetslösa som är inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin, nyanlända i etableringsprogrammet och personer under 25 år som varit med i jobbgarantin för ungdomar i minst 200 dagar.

Arbetsförmedlingen beslutar om introduktionsjobb i upp till ett år. Därefter kan stödet förlängas med ytterligare ett år. Arbetsgivaren får 80 procent av lönekostnaden subventionerad. Om lönen är högre än 20 000 kronor/månad utgår ingen subvention för kostnaden över detta tak.

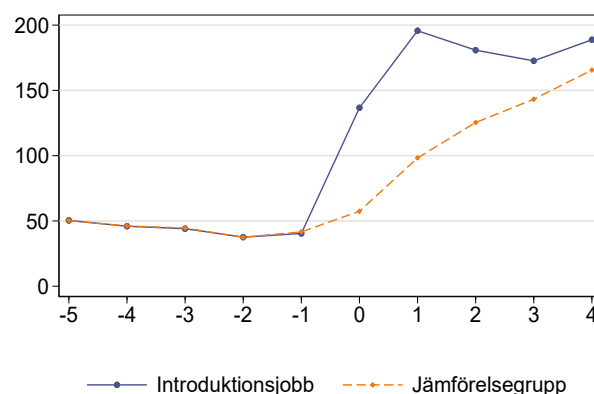
Deltagare matchas med en jämförelsegrupp

IFAU:s studie bygger på omfattande registerdata från Arbetsförmedlingen och SCB. Nästan 18 000 personer som började ett introduktionsjobb under perioden 2018–2021 matchas med en grupp av jämförbara arbetssökande. De två grupperna är lika med avseende på exempelvis köns- och ålderssammansättning, födelseland, utbildningsbakgrund, boendeort, samt tidigare erfarenheter av arbete, arbetslöshet och deltagande i arbetsmarknadspolitiska program.

Inkomsterna ökar

Åren innan introduktionsjobben startade var arbetsinkomsterna lika i deltagar- och jämförelsegruppen. Under den tid då anställningssubventionen betalades ut var inkomsterna av naturliga skäl mycket högre

bland dem som fick ett introduktionsjobb. Men även när insatsen avslutats för alla kvarstår tydliga skillnader. Fyra år efter startåret var till exempel årsinkomsterna i genomsnitt 23 000 kronor högre bland dem som fick ett introduktionsjobb, vilket innebär en ökning med 14 procent relativt jämförelsegruppen. Figur 1 illustrerar effekten på årsinkomst över tid.

Figur 1 Genomsnittliga årsinkomster från arbete (tusentals kronor), upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0)

Introduktionsjobben leder ofta till andra subventionerade anställningar

En stor del av de positiva inkomsteffekterna handlar om att introduktionsjobben leder vidare till andra anställningar som delvis är subventionerade av staten, ofta i form av nystartsjobb. Men det finns positiva effekter även på inkomster från helt osubventionerade anställningar på fyra års sikt – ungefär 40 procent av inkomstskillnaderna mellan grupperna kommer från arbeten som staten inte subventionerar.

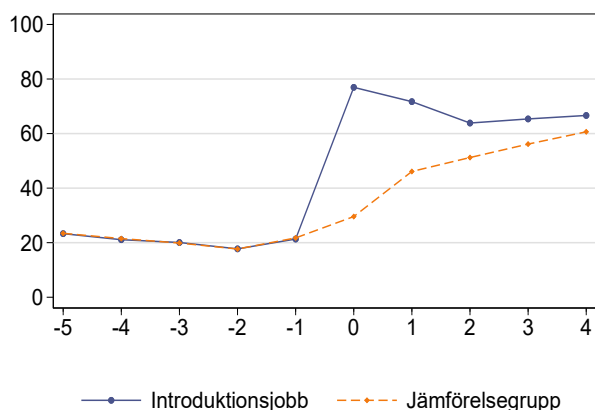
Liknande effekter i olika deltagargrupper

Analyserna tyder på att det finns positiva effekter i alla tre målgrupper för introduktionsjobben – bland arbetssökande från jobb- och utvecklingsgarantin, etableringen och jobbgarantin för unga. Effekterna är dock mindre och mer osäkra bland de unga.

Introduktionsjobben ökade inkomsterna för både kvinnor och män, och effekterna var positiva i så väl privat som offentlig sektor.

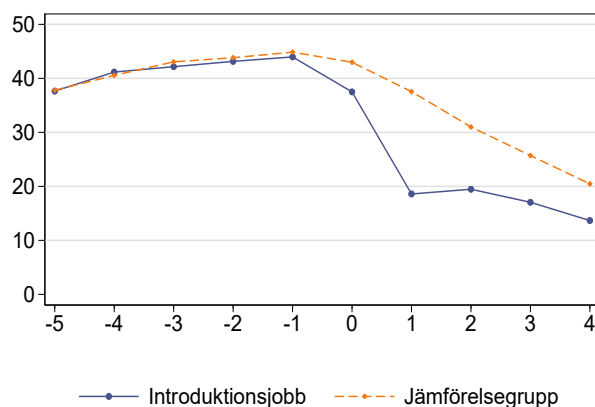
Ökad sysselsättning och minskat behov av ekonomiskt bistånd

Introduktionsjobben ökade sysselsättningen med 6 procentenheter på fyra års sikt. Ungefär 66 procent av deltagarna var sysselsatta och 60 procent i jämförelsegruppen. Detta visas i Figur 2.

Figur 2 Andel (%) sysselsatta upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0)

Behovet av ekonomiskt bistånd från kommunen minskade enligt analysen. Fyra år efter startåret fick ungefär 14 procent av deltagarna ekonomiskt bistånd. I jämförelsegruppen var motsvarande siffra 21 procent. Minskningen uppgår därmed till 7 procentenheter eller 33 procent. Figur 3 illustrerar resultaten.

Figur 3 Andel (%) mottagare av ekonomiskt bistånd, upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0)

Kartläggning av subventionerande anställningar

I rapporten beskrivs även de regelverk som styr olika subventionerade anställningsformer som använts i Sverige sedan 2007.

Dessutom sammanfattas resultat från tidigare studier. Subventionerade anställningar har ofta visat sig ge positiva effekter för dem som tar del av stöden. IFAU:s analys av introduktionsjobben ligger således i linje med detta.

Liljeberg och Lundin beskriver också vilka grupper som har fått ta del av subventionerade anställningar under 2007–2024, samt var och hur subventionerna har använts. De som anställts med stöd har med tiden kommit att bestå av personer med allt svagare förankring på arbetsmarknaden. Volymerna har minskat sedan 2007, och även om män oftare får en anställningssubvention, är könsfördelningen jämn just bland introduktionsjobb.

Om rapporten

Läs rapporten ”Introduktion till jobb. Kartläggning av subventionerade anställningar och effekter av introduktionsjobben” i sin helhet på www.ifau.se eller beställ ett tryckt exemplar från ifau@ifau.uu.se.

Rapporten i korthet summerar utvalda rapporter från IFAU. Om din organisation vill prenumerera på tryckta exemplar, skicka dina kontaktuppgifter till ifau@ifau.uu.se. Ange ”prenumeration RIK” i ämnesraden.